

Písomný výstup pedagogického klubu

1. Prioritná os	Vzdelávanie
2. Špecifický cieľ	1.1.1 Zvýšiť inkluzívnosť a rovnaký prístup ku kvalitnému vzdelávaniu a zlepšiť výsledky a kompetencie detí a žiakov
3. Prijímateľ	Základná škola Ladislava Balleka, Ul. E. B. Lukáča 6, Šahy
4. Názov projektu	Učíme sa inak
5. Kód projektu ITMS2014+	312011T910
6. Názov pedagogického klubu	Pedagogický klub učiteľov prírodovedných a spoločenskovedných predmetov
7. Meno koordinátora pedagogického klubu	Mgr. Marta Verešová
8. Školský polrok	II. polrok 2019/2020
9. Odkaz na webové sídlo zverejnenej správy	www.zs-sahy.edupage.org

Úvod:

Stručná anotácia

Hlavným prínosom činnosti pedagogického klubu v rámci projektu bola vzájomná výmena skúseností, ktorej zámerom bolo možné zlepšenie výchovno-vzdelávacích výsledkov žiakov, spestrenie vyučovania a zvyšovanie kompetencií žiakov. Analyzované boli didaktické aktivity spadajúce do čitateľskej, matematickej a prírodovednej gramotnosti, prebehla aktívna výmena skúseností, hľadanie nových moderných foriem a metód práce na dosahovanie čo najlepších výchovno-vzdelávacích výsledkov žiakov.

Kľúčové slová

vyhodnotenie činnosti, prínos projektu, výmena pedagogických skúseností

Zámer a priblíženie témy písomného výstupu

Stručné priblíženie činnosti Pedagogického klubu učiteľov prírodovedných a spoločenskovedných predmetov, zámer stretnutí, zhodnotenie prínosov činnosti klubu, vyhodnotenie činnosti.

Jadro:

Popis témy/problém

Vyhodnotenie činnosti pedagogického klubu učiteľov spoločenskovedných a prírodovedných predmetov za II. polrok školského roka 2019/2020.

Pedagogický klub učiteľov prírodovedných a spoločenskovedných predmetov tvorilo 10 členov, učiteľov 1. a 2. stupňa Základnej školy L. Balleka.

Stretnutia klubu boli podľa harmonogramu na daný školský polrok naplánované od februára do júna 2020, a to raz do mesiaca.

Počas 2. polroka školského roka 2019/2020 klub zasadal 2-krát v trvaní 3 hodiny/stretnutie. Od apríla do júna sa stretnutia z dôvodu prerušenia vyučovania z dôvodu nepriaznivej pandemickej situácie nekonali, činnosť pedagogického klubu bola prerušená. Počas oboch stretnutí klubu členovia pracovali podľa vopred pripraveného plánu na daný školský polrok.

Zrealizované stretnutia pedagogického klubu v období 02/2020 – 06/2020

február 2020 – 11.2.2020 – v trvaní 3 hodiny

marec 2020 – 13.3.2020 – v trvaní 3 hodiny

Každému stretnutiu bola venovaná iná téma z plánu práce klubu, kde si členovia vymieňali svoje nápady, skúsenosti, postrehy z vyučovania, diskutovali o použití moderných metód a foriem vyučovania, ktoré by zlepšili gramotnosti žiakov školy.

Na prvom stretnutí pedagogického klubu bol predstretý plán klubu na druhý polrok, ktorý členovia klubu doplnili. Členovia klubu diskutovali o možných témach a prípadných zmenách v pláne, aby boli stretnutia klubu čo najefektívnejšie, aktuálne a zamerané na potreby našich žiakov. Každý člen mali možnosť prispieť svojimi skúsenosťami, nápismi do témy stretnutí alebo spoločne riešiť problémy, ktoré sa najčastejšie vyskytujú počas vyučovacích hodín.

Členovia pedagogického klubu v rámci príkladov dobrej praxe prezentovali prítomným možnosti prepojenia teoretického učiva s praxou za pomoci jednoduchých a finančne nenáročných pomôcok. Pridanou hodnotou je i fakt, že pomôcky si vyrobili žiaci sami.

Príklady dobrej praxe: presýpacie hodiny

rozpúšťanie látok

zhotovovanie potápača na fyziku

V oblasti rozvíjania čitateľskej gramotnosti vyvíjajú rôzne aktivity. Význam čitateľskej gramotnosti je nespochybniteľný. Čítanie vytvára u ľudí návyk a spôsobilosti, ktoré tvoria základ tvorivého myslenia, obohacujú ich vlastnú životnú filozofiu a zdokonaľujú ich schopnosť riešiť a zvládať osobné problémy na základe otvoreného myslenia, ktoré nie je uzavreté v nemenných obsahoch. Nedostatočná, nevyzretá čitateľská (a informačná) gramotnosť vedie v konečnom dôsledku k vážnym problémom pri učení. V súvislosti s čítaním výskumníci často hovoria o tzv. Matúšovom efekte, podľa ktorého tí, ktorí získajú zručnosť čítania v detstve, v živote potom čítajú a učia sa rýchlejšie ako tí, ktorí ju nezískali. Majú pritom väčšiu slovnú zásobu, čo znamená, že nestroskotajú pri zložitejších textoch, a lepšie rozpoznávajú postup príbehov a formulujú svoje argumenty, čo je schopnosť, ktorá sa inými prostriedkami nedá rozvinúť. Čítanie aj napriek prieniku moderných informačných technológií ostáva základnou stratégiou nadobúdania vedomostí, odborných znalostí, rozširovania a prehľbovania poznatkovej bázy človeka, ale aj získavania rozličných praktických a profesijných zručností.

Členovia pedagogického klubu sa dohodli na nasledovných krokoch smerujúcich k zlepšovaniu čitateľskej gramotnosti v škole:

1. Formovať kladný vzťah detí a žiakov ku knihe a literatúre, organizovanie súťaží v čitateľských zručnostiach a populudňajšie čitateľské aktivity v školských kluboch detí. Motivovať žiakov k zapájaniu sa do interpretačných súťaží – Šaliarsky Maľko, Hviezdoslavov Kubín. Zapájať sa do Olympiády v slovenskom jazyku.
2. Realizovať aktivity na podporu rozvoja čitateľskej gramotnosti, zvyšovanie jazykovej kultúry žiakov na všetkých vyučovacích hodinách (t. j. nielen na vyučovacej hodine slovenského jazyka a literatúry).
3. Sledovať informácie a materiály na podporu zvyšovania úrovne čitateľskej gramotnosti a kultúry čítania, ktoré Metodické centrum Slovenskej pedagogickej knižnice pre školské knižnice zverejňuje na svojom webovom sídle www.spgk.sk.
4. Podporovať voľnočasové aktivity detí a žiakov zamerané na jazykovú kultúru (recitačné a literárne súťaže, školské prezentácie tvorivosti).

Rozvíjať čítanie s porozumením na I. stupni

Výchovno-vzdelávací proces na I. stupni ZŠ je silno ovplyvnený hravými činnosťami a zážitkovým učením, aby bol prechod z predškolskej výchovy čo najplynulejší. V rámci výchovno-vzdelávacieho procesu podporujeme vyjadrovanie myšlienok a pocitov prostredníctvom slov, pohybov, obrazov či v piesňach. Nezastupiteľné miesto pri formovaní osobnosti má kniha a čítanie. Ak má dieťa v neskoršom veku správne porozumieť čítanému textu, musí sa ho najskôr naučiť dobre vnímať. Kvalitu vnímania determinuje nielen úroveň schopnosti rozlišovať grafické symboly, ale i celkové porozumenie významu textu a s tým spojené voľné zaobchádzanie s prečítaným textom. S pribúdajúcim vekom žiaka sa zrenie vnímania prejavuje zlepšujúcou sa schopnosťou zrakovo diferencovať, syntetizovať a analyzovať videné a počuté. V počiatočnom rozvoji čítania s porozumením sa o úrovni porozumenia textu učiteľ dozvedá ústnou formou komunikácie so žiakom, preto je dôležité rozvíjať okrem spôsobilosti učiť sa učiť sa a sociálne komunikačné spôsobilosti.

Rozvíjať čítanie s porozumením na II. stupni

Cieľom je rozvoj čitateľských schopností, ktoré presahujú aspekt technického zvládnutia čítaného textu a smerujú k prijatiu jeho obsahu. Žiakov vedíme miesto návyku na memorovanie a pasívneho prijímania poznatkov ku konštruovanej a aktívnej účasti v procese učenia sa. Na jednotlivých vyučovacích predmetoch využívame inovačné metódy a formy práce, porovnávame informácie z rôznych zdrojov, využívame multimediálne programy, zaraďujeme prácu s internetom s prepojením na bežný život, pracujeme s nesúvislými textami

(mapy, grafy, tabuľky a pod.), vyvodzujeme vzťahy medzi informáciami. Čitateľskú gramotnosť ako kompetenciu k celoživotnému učeniu rozvíjame na princípe medzipredmetových vzťahov.

Komunikačnú spôsobilosť a čitateľskú gramotnosť žiakov rozvíjame vo všetkých predmetoch. Do vyučovacieho procesu častejšie zaraďujeme prácu vo dvojiciach, v skupinách a využívame diferenciaciu úloh pre žiakov podľa ich schopností.

Aktivity školy smerom k rozvoju čitateľskej gramotnosti

- vzdelávanie pedagógov v jednotlivých metodických orgánoch a individuálne štúdium
- odovzdávanie získaných poznatkov na zasadnutiach pedagogického klubu
- otvorené hodiny orientované na metódy rozvoja čitateľskej gramotnosti
- venovanie zvýšenej pozornosti žiakom na ročníkoch 1 – 4 vzhľadom na narastajúci počet detí s poruchami čítania
- používanie pracovných zošitov zameraných na rozvoj matematickej a čitateľskej gramotnosti
- využívanie školskej knižnice ako centra rozvoja čitateľských zručností – žiaci sa učia hľadať rozličné informácie z rôznych zdrojov, ktoré využívajú v projektových a skupinových prácach
- pravidelné dopĺňanie knižničných jednotiek a výukových programov
- vedenie záujmového útvaru Čítankovo.

Členovia PK sa dohodli na vypracovaní Enviroprojektu so zameraním na environmentálnu problematiku a ochranu prírody. Navrhli jednotlivé aktivity a kvantitatívne výstupy projektu.

Na marcovom zasadnutí pedagogického klubu členovia klubu okrem iného dospeli k názoru, že pri precvičovaní a prehlbovaní učiva, je významné aj využitie IKT, ako možnosti spštenia hodín a skvalitňovania vyučovania využitím didaktickej techniky. Využitie prezentácií, doplnovačiek, pri ktorých sa môže využiť interaktívna tabuľa, dataprojektor. Význam využitia IKT spočíva najmä v samotnej práci žiaka, pri ktorej si osvojuje učivo a zároveň spoznáva IKT technológiu a prácu s ňou. Učiteľka 1. stupňa, členka PK a zároveň vedúca MZ Mgr. Marcela Hudecová predstavila členom PK nové interaktívne a didaktické pomôcky, ktoré sú vhodné na využitie v rámci vyučovacích hodín. Členovia PK sa zapojili do diskusie o možnosti využitia daných pomôcok na vyučovacích hodinách. Zhodli sa na tom, že pomôcky sú využiteľné i v rámci medzipredmetových vzťahov ako na prírodovedných, tak i na spoločenskovedných hodinách a väčšinou sú vhodné aj na druhý stupeň. Členovia diskutovali o pomôckach, ktoré na vyučovacích hodinách využili a osvedčili sa im.

Členky klubu Mgr. Marcela Hudecová a Mgr. Blanka Petényiová predstavili členom koncepciu vyučovania informatiky – Informatika s Emilom, ktorá vychádza z medzinárodných skúseností s vyučovaním informatiky a moderných teórií učenia sa, zároveň tiež v plnej miere napĺňa požiadavky súčasného inovovaného Štátneho vzdelávacieho programu. Emil prvýkrát buduje informatiku ako premyslený a systematický poznávací proces pre každého žiaka. Mení informatiku z používania počítača na novú formu bádania, riešenia problémov a spolupráce medzi predmetmi. Informatika s Emilom učí žiakov, ako zodpovedne žiť a pracovať v digitálnom prostredí, ako poznávať a meniť svet. Pani učiteľky predstavili členom PK aj pracovné zošity k danej koncepcii. Členovia PK sa v priebehu diskusie vyjadrili, že sa im táto inovatívna metóda páči a keďže je dostupná pre všetky ročníky, zhodli sa na tom, že by bolo vhodné, keby sa aj na druhom stupni pokračovalo v Emilovej koncepcii.

Členovia klubu diskutovali o efektívnych didaktických hrách a pomôckach, ktoré dokážu žiakom pomôcť jednoduchšie pochopiť a osvojiť si preberané učivo. V súvislosti s analýzou Testovania 5 (Výstup č. 1) členovia diskutovali o tom, aké kroky by bolo vhodné začleniť do výchovno-vzdelávacieho procesu na zlepšenie výsledkov.

Vymieňali si skúsenosti a hľadali riešenia, aby sa tieto problémy, čo najefektívnejšie odstránili. V slovenskom jazyku rozoberali testovania PISA, kde dospeli k názoru, že by sa podobné úlohy mohli začať riešiť už na prvom stupni základnej školy. Samozrejme, úlohy by prispôbili vekovým a vedomostným možnostiam žiakov. Možno práve riešením podobných úloh, už v rannom školskom veku sa dosiahne efekt zlepšenia výsledkov v neskoršom testovaní. Dôležitá je snaha o vytvorenie dobrých podmienok a nápadov, ktoré pomôžu vytvoriť vhodné prostredie pre žiakov s problémami v učení. Touto snahou umožniť žiakom plnohodnotnú účasť na vzdelávaní.

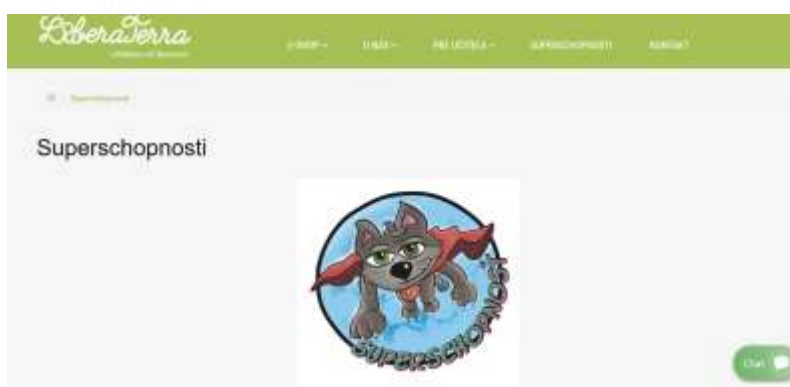
V Testovaní 5, ale aj T9 dosahujú najhoršie výsledky žiaci so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami, ktorých je v škole temer 20%. NÚCEM upravuje týmto žiakom podmienky ako:

1. predĺženie časového limitu pri riešení úloh testu,
2. modifikáciu testovacích nástrojov po formálnej a obsahovej stránke,
3. možnosť používať kompenzačné pomôcky podľa individuálnych potrieb,
4. úpravy hodnotenia písomných odpovedí na úlohy s krátkou odpoveďou,
5. prítomnosti asistenta, tlmočníka posunkovej reči alebo zdravotníckeho personálu.

Tieto podmienky však nereflektujú individuálne výchovno-vzdelávacie potreby začlenených žiakov. Prítomnosť pedagogického asistenta pri každom takomto žiakovi počas testovania nie je reálne možná, a tak títo žiaci strokotávajú na čítaní samotného textu, z ktorého nedokážu včas vyvodiť závery. Úlohy na logické myslenie prevažne nie sú v ich možnostiach vypracovať.

Využitie hier a rôznych didaktických pomôcok počas vyučovania, má význam v zábavnom a najmä nenútenom osvojovaní si učiva. Deti sa hrajú, no zároveň učia. Učitelia matematiky na druhom stupni sú presvedčení, že na hodinách matematiky bude aj učiteľom

1. – 4.roč. na hodinách nápomocná koncepcia učebníc LiberaTerra, ktorú si od stretnutia PK podrobne preštudovali, pretože ponúka mnoho interaktívnych a aj materiálnych pomôcok na spestrenie hodín a jednoduchšie, hravé vysvetlenie učiva. Taktiež interaktívnu učebnicu s možnosťou okamžitého prístupu k metodike a dokonca prepojenie na edukačné hry.

Generátor príkladov.

Vyber si svoj ročník

1. ročník

Vyber si svoju superschopnosť

Prejviarsko do 5.5 minúty

Generuj & Vytlač

Aj na základe týchto odporúčaní sa učiteľky 1. – 4.ročníkov rozhodli prejsť od nasledujúceho školského roka na menovaný typ učebníc.

Z dôvodu pandemickej situácie COVID 19 , nástupu na dištančnú formu vyučovania a zákazu hromadného stretávania sa, boli stretnutia a činnosť pedagogického klubu v mesiacoch apríl až jún zrušené.

Záver:

Zhrnutia a odporúčania pre činnosť pedagogických zamestnancov

Nadalej si vymieňať príklady dobrej praxe a ich aplikovanie v praxi.

Sústavne realizovať aktivity na podporu čitateľskej gramotnosti.

Vypracovať Enviroprojekt.

Využívať inovatívne metódy a formy, aj v oblasti IKT.

Stretávať sa vzájomne spolupracovať pri hľadaní nových didaktických pomôcok, hier, aktivít a riešení problémov spojených s vyučovacou činnosťou.

Snaha o výmenu nápadov, skúsenosti z vyučovacieho procesu medzi pedagógmi pre zlepšenie kvality vyučovania a vzdelávania žiakov.

Základom je vedieť, čo žiakom v učení pomáha a potom to vedieť v praxi uskutočniť.

Činnosť klubu a priebeh stretnutí prebiehali na veľmi dobrej úrovni. Spolupráca všetkých členov klubu, bola veľmi dobrá a mala veľký prínos pre každého člena, nakoľko vymieňané skúsenosti, postrehy, nápady môžu ďalej aplikovať a posúvať aj medzi ostatných pedagogických zamestnancov. Tak sa môžu zlepšiť a spestriť vyučovacie hodiny a zároveň odstrániť problémy vo vyučovaní. Tým sa zlepši kvalita výsledkov vyučovania a kompetencie žiakov. Preto sme sa rozhodli aj pre daný projekt. Cieľom je zlepšiť kvalitu vzdelávania, pomôcť aj slabším žiakom s problémami v učení a tým, pre nich vytvoriť pokojnú a menej stresujúcu prípravu na vyučovanie. Stretnutia mali význam aj v tom, že sme si povymieňali rôzne skúsenosti a odovzdali rozličné zdroje, kde sa dajú čerpať rôzne a zaujímavé nápady.

1. Vypracovala	Mgr. Marta Verešová
2. Dátum	2.7.2020
3. Podpis	
4. Schválil	PaedDr. Beata Bazalová
5. Dátum	2.7.2020
6. Podpis	